

1991

2026

A MAGYAR JUH- ÉS KECSKETENYÉSZTŐ SZÖVETSÉG

I love juh

35 éves
**A MAGYAR JUH-
ÉS KECSKETENYÉSZTŐ
SZÖVETSÉG**

A Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség kiadványa

Szerkesztette:
Hajduk Péter
dr. Sáfár László

Felelős kiadó:
Hajduk Péter
ügyvezető igazgató
Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség

Tervezés, nyomdai előkészítés: HVG Kiadó ZRT.
készült 250 példányban

2026

A kiadvány támogatója: Agrármarketing Centrum
Köszönjük az Agrármarketing Centrum támogatását!

TARTALOM

Előszó	5
35 éves a Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség	9
A Szövetség tisztségviselői az első 35 évben	17
A Szövetség díjazottjai	25
Bemutató mintatelepek	43
Kiállítások	57
Rövid történeti áttekintés	73

ELŐSZÓ

Székely Pál

A Szövetség megalakulásának 35. évfordulójára készült kiadvány hiteles tájékoztatást ad az elvégzett munkáról. Szemlélteti a juh és kecske ágazatban ezen időszak alatt történt feladat változásokat. A társadalmi, gazdasági környezet megváltozott, így változtak az ágazattal szemben támasztott állami, társadalmi, gazdálkodói (tartói) követelmények. Ide tartozik az egységes nyilvántartási rendszer létrehozása, a környezet- és állatvédelem fokozódó jelenléte. Mindez a tartástechnológiai fejlesztésekre gyakorolt hatást, életre hívott egy fajtaváltási

igényt. Szükségessé vált az ágazat egységes képviselője, egy egységes szemlélet kialakítása.

Mi tette szükségessé a tenyésztőszervezet létrehozását? A választ rövid történeti áttekintéssel lehet megadni. A tenyésztésszervezés fontosságát, annak előnyeit először Nagyváthy János írása (1791) említi. Ezzel elindul egy közgondolkodás az állományok (fajták) jobb megismerése, termelési tulajdonságaik javítása irányába. A célok megvalósítása egységes szemléletet, végrehajtást igényel, ami csak szervezett keretek között lehet eredményes. A tenyésztett fajok, fajták sokszínűsége más-más követelményeket jelent, és ennek okán jönnek létre és változnak a szervezeti struktúrák. 1945–1961 között számtalan szervezet jött létre. Feladatuk, szervezettségük folyamatosan változott, nem vagy nehezen igazodott a nagyüzemi gazdálkodáshoz, sok volt a párhuzamosság. Szükség volt az egységesítésre, 1961-ben létrehozták az Országos Állattenyésztési Felügyelőiséget (OÁF) és megyei szervezeteit. Több átszervezés, névváltozás követi egymást és elérkezünk 1982. végére. Központi döntés születik a tenyésztésszervezés állami szakigazgatási, hatósági valamint a tenyésztés szakmai feladatainak (operatív végrehajtás) szétválasztására, létrejött az Állattenyésztési és Takarmányozási Minősítő Intézet (ÁTMI), mint hatóság. A megyei felügyelőségekből 6 eredményérdekeltségű Állattenyésztő Vállalat jött létre (ÁV).

Az ÁTMI-hez kerültek az állattenyésztés szakigazgatási, hatósági feladatai. Az ÁV-k kapták a fajtafenntartási jogot és a hozzá kapcsolódó operatív feladatokat. Az évek elteltével a vállalatok területi elkülönülése és eltérő gazdasági érdekei nem tudták biztosítani az összehangolást igénylő tevékenységek szakmai igényeinek teljesítését. Az eredményérdekeltség és a költséges tenyésztéssel kapcsolatos feladatok végzése ellentéteket eredményezett. Megkezdődött a gazdaságtalan tevékenységek kiszervezése, veszélybe került az alapfeladatok végrehajtása.

Sürgős intézkedésre volt szükség a juhtenyésztés megmentése érdekében. Elhatároztam egy egyesület létrehozását. Jogi alapot az egyesülési törvény kerete biztosította. Több egyeztetés keretében felmértem a törzstenyészetek igényeit, véleményüket. A tapasztalatok alapján elkészítettem az alapszabály tervezetét. Begyűjtöttem a belépési szándéknyilatkozatokat.

1991. április 25-re összehívtam az alakuló közgyűlést Üllőn. 55 juhtenyésztő az alapszabály elfogadásával megalakította a Juh Törzstenyésztők Országos Egyesületét. Megválasztotta vezetőségét, az elnököt (dr. Kovács György) és ügyvezető igazgatót (Hajduk Péter). Új korszak kezdődött a hazai juhtenyésztésben.

Kihívást jelentett az Egyesület további működtetése, a működési költségek és a személyi feltételek biztosítása. A meglévő lehetőségek összehangolása lehetővé tette a további szervezés eredményességét. A működés pénzügyi alapjait a tagdí-

jak, az állattenyésztési alapból lehívható támogatás és az OMMI-nél biztosított költségvetés képezték. A személyi feltételeket átmenetileg az OMMI munkatársainak bevonásával oldottuk meg. A közös érdekek ezt lehetővé tették. Hibát követnék el, ha ezt a többletmunkát felvállaló munkatársakat név szerint nem említéném: Benedek Endre, Domanovszky Ádám, Muraközi György, Oláh János, Puska Lajos, Utasi János.

A fokozatosan erősödő Egyesület a változó igények okán Szövetséggé alakult, mely végig ment a 35 évet átfogó úton. Tisztelettel mindazoknak, akik ezt az utat eredményessé, sikeressé tették.

Eredményes jövőt kívánok a Szövetségnek és minden juh- és kecsketartó gazdának.

SZÉKELY PÁL

az OMMI nyugalmazott osztályvezetője, a Szövetség tiszteletbeli tagja

Megjegyzés: Aki részletesebben szeretné megismerni a hazai tenyésztésszervezést, ajánlom Dr. Bíró István – Dr. Zsilinszky László: Tenyésztésszervezés szervezeti rendjének kialakulása és változása a magyar állattenyésztés történeti fejlődése során. című, 2024-ben megjelent kiadványt.

1991-1992

1992-2009

2009-2010

2010-

35 éves **A MAGYAR JUH- ÉS KECSKETENYÉSZTŐ SZÖVETSÉG**

1991. április 25. – 2026. április 25.

Harmincöt év egy szervezet életében nagy idő. Magyarország állattenyésztési, tenyésztésszervezési múltjának ismeretében mégis rövidnek tűnhet, hisz hazánkban a társadalmi alapon működő juh tenyésztésszervezést már 1830-tól, az Állattenyésztők Társaságának Széchenyi István általi megszervezésétől számíthatjuk.

Mint ismeretes a második világháború után az állattenyésztő egyesületek, szövetségek helyét az állami irányítású törzskönyvezési- és tenyésztési rendszer vette át. Az Országos Állattenyésztési Felügyelőség keretében ugyanakkor egy olyan szakembergárda nevelődhetett ki, amelynek tagjai a későbbiekben szaktudásukkal hozzájárultak a tenyésztés szervezeti és szakmai megújulásához.

Az állami rendszer lebontása már az 1980-as évek elején megkezdődött. Sajnálatos módon azonban a döntéshozók még nem látták megérettnek a helyzetet a tenyésztői önkormányzatot jelentő egyesületi-szövetségi rendszer bevezetésére, és létrehozták az Állattenyésztő Vállalatokat.

Harmincöt éve 1991. április 25-én 55 juhtenyésztő részvételével 62.000 törzskönyvezett juhlétszámmal alakult meg Üllön a Juh Törzstenyésztők Országos Egyesülete Székely Pál OMMI juhtenyésztési osztályvezető szervezésével. Első elnökének dr. Kovács Györgyöt a Lajoskomáromi Győzelem Szövetkezet Főállatorvos Főállattenyésztőjét, ügyvezető igazgatójának pedig Hajduk Pétert választották.

A szervezet megalakítását az tette szükségessé, hogy a rendszerváltás idején az addig törzskönyvezési, tenyésztési munkát végző állami tulajdonú állattenyésztő vállalatok döntő többsége csődbe ment, és nem voltak már képesek a tenyésztés szakmai és szervezési feladatai a nyereséges gazdálkodással összehangolni. A változás előtt az utat az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény nyitotta meg, lehetővé téve a tenyésztők szabad szerveződését. Ehhez csatlakozott az Európai Unió juh- és kecsketenyésztésre vonatkozó szabályozása, amely az elismert tenyésztő szervezet – egyesület, vagy szövetség – formájában meghatározta a kialakítandó szervezeti struktúrát, és rendszerbe foglalta az ellátandó szakmai feladatokat.

Ezzel párhuzamosan folyt a tenyészetek átalakulása, privatizációja. Nagyon sok értékes állomány és azok törzskönyvezési dokumentációja részben vagy egészben felszámolódott, megsemmisült.

A megalakult új szervezet fő feladata a törzskönyvezési, teljesítményvizsgálati munka újraszervezése, és a régi idők tenyésztési dokumentumainak megmentése volt. Ehhez a munkához segítséget nyújtott a Földművelésügyi Minisztériumtól 1991. december 29-én kapott felhatalmazó levél, melyben a miniszter az újonnan alakult szervezetet bízta meg a hazai juhállományok fajtafenntartási és törzskönyvezési munkáinak végzésére. Nagy szerencsénkre akkor dr. Gergátz Elemér volt a miniszter, aki az egyik alapító tag, a mosonmagyaróvári Biotechnikai Állomás vezetőjeként később hosszú időn keresztül elnökségi tagja is volt szervezetünknek.

A legitim működéshez szükség volt a jogi szabályozás megújítására is. Miután 1991. december 16-án aláírásra került a társulási szerződés, az Európai Unióval, amely végül 1994. február 1-jén lépett életbe, a területet képviselő szakemberek számára nyilvánvaló volt, hogy az Európai Unióhoz közeledve, az uniós jogszabályok mentén kell kialakítani az új szabályozási rendszert annak érdekében, hogy a várt csatlakozás idejére már minden tekintetben versenyképes, „EU konform” állattenyésztéssel rendelkezünk.

Az egyesület a tenyésztési hatóság és a minisztérium képviselői áttekintették néhány EU-s tagország állattenyésztési rendszerét, és a megismert szabályozásokat a magyar viszonyokra adaptálva tettek javaslatot az új állattenyésztési törvényre.

A szervezet fejlődésével, a feladatok bővülésével szükségessé vált az újonnan létrehozott egyesület átalakítása is. A juhtenyésztők úgy döntöttek, nem kívánják több kisebb egységben szétforgácsolni erőforrásaikat, hanem olyan szervezetet hoznak létre, amely képviselheti az összes Magyarországon tenyésztett juhajtást.

Így jött létre dr. Mucsi Imre elnökletével 1992 május 14-től a Magyar Juhtenyésztők és Juhtenyésztő Egyesületek Szövetsége. Ezen időszak alatt kapta meg a Szövetség az állattenyésztési törvény és annak végrehajtási rendeletei alapján a tenyésztőszervezeti elismerést 1995. július 3-ával. A tenyésztés alapja

a fajtatizta tenyésztés lett. A kezdeti 1-2 főről 8-10 főre, majd napjainkra 70 főre emelkedett fokozatosan a dolgozói létszám, ahogy a feladatok ezt megkövetelték. Ezzel párhuzamosan kialakításra került a törzskönyvezési és teljesítményvizsgálati munka végzéséhez szükséges infrastruktúra és informatikai háttér, mely biztosította és napjainkban is biztosítja a Szövetség céljainak és feladatainak megvalósítását.

1996. június 12-én újabb névváltoztatást követően, mint Magyar Juhtenyésztők és Juhtenyésztő Szervezetek Szövetsége néven működött tovább a szervezet 12 éven keresztül dr. Fésüs László elnökletével. Irányításával kezdődött meg a mai napig is a tenyésztés kontrolljául szolgáló DNS alapú származásellenőrzés, valamint a surlókór rezisztencia vizsgálatok bevezetése.

A Szövetség kezdettől fogva kiemelkedett szervezettségével a megalakuló tenyésztő szervezetek közül, a törzskönyvezési és tenyésztési munka újjászervezése mellett a vezetés figyelme egyre inkább kiterjedt az ágazat problémáira, az árutermelés helyzetére is.

Ez alatt az időszak alatt valósult meg az árutermelő tenyészetek szövetségbe integrálása.

A tenyésztőszervezeti elismerést követően a Szövetség nagy figyelmet fordított az EU csatlakozásra történő felkészülésre. A cél az volt, hogy a csatlakozásig megtörténhessen a juhtenyésztési támogatások rendszerének kidolgozására az ágazat modernizálása és létszámában történő fejlesztése, annak érdekében, hogy egyrészt az esetleges állománynövelésre vonatkozó EU-s korlátozások ne sújtsák az ágazatot, másrészt a csatlakozás pillanatában már minden feltétellel rendelkezünk az EU konform ágazati támogatások igénybevételéhez.

Az árutermelő tenyészetek Szövetségbe integrálása nagyon fontos eleme volt a vezetés stratégiájának, amely felismerte, hogy csak egy jól szervezett ágazatban lehetséges a sikeres tenyésztés, a fajtaválasztékot és a tenyészállat előállítását a mindenkori termelés igényeihez kell alakítani.

A Szövetség kezdettől fogva részt vett és nagy energiákat fektetett a hazai juh jelölési és nyilvántartási rendszer kialakításába. Az EU tagságra felkészülés jegyében az EU Bizottságával együttműködve és EU-s források felhasználásával a szövetség közreműködésével a tenyésztési hatóságnál folyt a juh ENAR fejlesztését szolgáló munka PHARE projekt keretében. Az e területeken elért eredményekre méltán lehetünk büszkék, hisz sok EU-s tagállamot megelőzve sikerült egy jól működő rendszert létrehozni.

Az EU csatlakozási tárgyalások előrehaladásával, illetve a hazai felkészülés folyamataiban az ágazati támogatások, és a juhágazatban meghatározó bárány ex-

port feltételeként nyilvánvalóvá vált a juhállományok, egyedek jelölésének és nyilvántartásának szükségessége.

Így a szövetség a többi állatfajhoz viszonyítva kivételes módon teremtett meg – saját fejlesztésekkel is – egy olyan ágazati informatikai rendszert, amely a tenyésztés és az állatnyilvántartás igényeit is szolgálja. Ezek alapján a Szövetség feladatai az évek során tovább bővültek, és 1995. óta először csak a támogatásban részesült juhállományok egyedi nyilvántartásában vett részt, majd a 29/2000. (VI.9.) FVM rendelet alapján 2001-től az összes továbbtartásra meghagyott juhot a Szövetség munkatársai jelölik és végzik az egyedi nyilvántartással kapcsolatos adminisztrációt. A 47/2005. (V.23.) FVM rendelet, majd a 182/2009 (XII.30.) FVM rendelet előírásai alapján a szövetség közreműködik a nyilvántartáshoz és jelöléshez szükséges eszközök, nyomtatványok biztosításában, az éves állományleltárok végzésében és a nyilvántartással kapcsolatos adatbázis kezelésében.

A tenyésztésszervezési munkán túlmenően a Szövetség kiemelt figyelmet fordított az EU csatlakozásra történő felkészülésre, és hogy a csatlakozásig megtörténhessen az ágazati támogatások rendszerének ENAR alapon történő kialakítása és működtetése, mely napjainkban is jól szolgálja a tenyésztők támogatás igénylését. A kezdeti időszakban 1995-től a reorganizációs támogatás, majd 2000-ig a jertámogatások segítették a jelölési és nyilvántartási rendszer kialakulását. Az EU csatlakozást követően 2004-től ez a rendszer a hazai és EU-s anyaállat támogatások és a 2016. évtől működő kos-bak támogatások igénybevételének és ellenőrzési rendszerének az alapja, valamint 2022 évtől lehetővé tette a Kiskérődző Állattjóléti támogatás bevezetését, melynek támogatási mértékében szinte megegyezik az anyajuh támogatás összegével.

A támogatások igénybevételéhez Szövetségünk munkatársai évről évre szakmai igazolásokat adnak ki, így segítve a tenyésztők igénylését, nem egy esetben az adminisztratív elektronikus adatfeldolgozást és -szolgáltatást is magunkra vállalva.

A Szövetség 2008 júniusától 2024 júniusáig 16 éven keresztül dr. Horn Péter elnökletével működött tovább, míg tevékenységi köre a kecskék ENAR feladatainak ellátásával, majd 2009-től pedig a kecskefajták törzskönyvezésével és teljesítményvizsgálatával bővült a Szövetség tevékenysége, ezért 2009. március 5-től Magyar Juhtenyésztők és Kecsketenyésztők Szövetsége (rövidebb néven Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség, MJKSZ) néven működik szervezet.

Ugyan ebben az évben egy jogszabályi változás következtében valamennyi őshonos juh- és kecskefajta fajtafenntartói lettünk és állami elismerést kaptunk a kecske tenyésztési program végrehajtására.

Nagy előrelépést jelentett a védett őshonos és veszélyeztetett fajták körében a 2011 nyarán elindított központi apaállat-nevelés, mely megteremtette az alapját

a szakszerű apaállat használatnak, ami különös jelentőséggel bír ezen, magas genetikai értéket képviselő fajták esetében.

A Szövetség munkáját az állattenyésztés szakmai irányítása is elismerte, amit az is bizonyít, hogy a szervezet által kidolgozott és ezen időszak alatt működtetett új típusú és struktúrájú törzskönyvezési és nyilvántartási rendszer 2013. szeptember 18-án elnyerte a 76. OMÉK állattenyésztési díját. A napjainkban is működtetett és folyamatos fejlesztés alatt álló juh és kecske informatikai rendszer (JIRTA, KIRTA) és az ezek részét képező korszerű BLUP tenyésztéértébecslési rendszer biztosítja a hazai fajtatiszta állományok genetikai előrehaladását.

A juh- és kecsketartók évek óta tapasztalhatják, hogy a rendeletek, pályázatok megjelenésével szinte egyidőben a Szövetség levélben értesítette őket az aktuális teendőkről. Az új digitális tájékoztatási lehetőségek igénybevételével 2021. január 1-jétől pedig naprakész információkkal látjuk el tagjainkat. A Szövetség instruktoraik minden juh- és kecsketenyésztőhöz eljutnak a nyilvántartási és jelölési munkák elvégzése miatt, így közvetlen személyes szaktanácsadásra is lehetőség nyílik.

A szövetség alapvető feladatának tekinti a tájékoztatást a személyes kapcsolat mellett levél, újság, kiadványok, hírlevél, e-mail, sms, részközgyűlések és kiállítások útján is.

2024. június 11.-étől Holló Mátyás uszodi tenyésztő elnökletével egy megújult és megfiatalodott elnökséggel folytatódott Szövetség munkája.

Megalakultak és megkezdték működésüket az első fajtaklubok – alpesi kecske, gyimesi racka, ile de france, magyar merinó -, valamint a Tenyésztők Tanácsa jóváhagyta az új Tenyészállat Kiállítási szabályzatot.

2025. évben megkezdődött a szervezet új informatikai rendszerének az Információs Nyilvántartási és Tenyésztési Rendszer (ITR) tervezése és fejlesztési munkája, mely várhatóan 2028 évtől teljesen új korszerű XXI. századú alapokra helyezi majd, mind a tenyésztés, mind pedig az ENAR feladatok végzését, működtetését.

Az új informatikai rendszer gyorsabb és pontosabb adatfelvételezést, továbbítást és adathozzáférést fog biztosítani minden arra jogosult tenyésztő és szakhatóság számára.

A jelenkor legkorszerűbb informatikai és technológiai lehetőségeit kihasználva remélhetően hatékony emberi erőforrás kihasználással, maximális digitális adat rögzítés, továbbítás és szolgáltatás mellett, minimális papíralapú munkavégzéssel mindenki számára hatékonyabb és eredményesebb tenyésztői és közigazgatási munkavégzési lehetőséget fog biztosítani.

2026 év elején elindult az MJKSZ webes ügyfélporthár szolgáltatása, melynek használatával a tenyésztők krotália és nyomtatvány rendelést tudnak kezdemé-

nyezni az instruktor igénybevétele nélkül. Telefonos applikációval vagy számítógéppel tudják a nap 24 órájában megrendeléseiket rögzíteni és átutalással vagy bankkártyásfizetéssel kiegyenlíteni. Ezáltal gyorsítva a füljelző rendelést és csökkentve a területi instruktorok leterheltségét.

A Szövetség meg alakulásától kezdve nagy figyelmet fordított a tenyésztői munka népszerűsítésére és bemutatására. Ezért az elmúlt harminc évben rendszeres résztvevői vagyunk a magyarországi állattenyésztési kiállításoknak. Az Alföldi Állattenyésztési Napokon 1994. óta vagyunk ott tenyészállatainkkal, és az ehhez kapcsolódó Szent György napi rendezvény szervezői vagyunk. A Farmer-Expón 1998. óta veszünk részt és a kaposvári állattenyésztési kiállítások létrejöttében az 1994-ben Szövetségünk által alapított Szent Mihály napi Juhtenyésztési Fórum által aktívan közreműködtünk. Az elmúlt harmincöt évben tíz OMÉK-on vettünk részt sikeresen, ahol tenyésztőink több esetben az állattenyésztés nagydíját is elnyerték.

A tenyészállat kiállítások díjain túlmenően a Szövetség az általa alapított díjakkal igyekszik elismerni a tenyésztők és a tenyésztésszervezésben résztvevők szakmai munkáját, munkásságát. Ezért 1994. óta Schandl József Tenyésztési Díjat adunk ki napjainkig azon tenyésztők számára, akik több évtizedes tenyésztői munkájukkal arra érdemessé válnak. Szintén 1994. óta 2012-ig Konkoly Thege Sándor Tenyésztésszervezési díjat adományozott Szövetségünk azoknak a szakembereknek, akik a tenyésztésszervezés területén kiemelkedő tevékenységet végeztek. Ezt a díjat 2013-tól nagy megtiszteltetésünkre a szakminisztérium átvette Szövetségünktől, és azóta állami kitüntetésként kapják meg az arra érdemesek. Az 1995-ben alapított Év Tenyésztője díjat, melyet 2019. óta „Sebők Mihály Tenyésztési díj az Év Tenyésztője számára” néven adunk át azon tenyésztők számára, akik az elmúlt években eredményes tenyésztői és tenyészállat kiállítási eredményeket érnek el. Szövetségünk 10. éves évfordulója alkalmából 2002-ben alapított „Id. Tóth Imre Törzskönyvezési Díjat” pedig azok a személyek vehették át, akik a törzskönyvezési munka irányítása és végzése területén eredményes tevékenységet folytattak.

A Kasza család és a Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség 2024-ben a magyar merinó fajtabejelentésének 30. évfordulója alkalmából megalapította a Kasza Sándor díjat, amelyet azon természetes személyek kaphatnak meg, akik a magyar merinó tenyésztésében kiemelkedő tevékenységet végeztek, s ezáltal a fajta fenntartásához, nemesítéséhez munkájukkal jelentősen hozzájárultak.

A Szövetség 2011 évben indított bemutató mintatelepi programot a Szövetség alapításának 20. évfordulója alkalmából. A program keretében mára tizenegy olyan tenyészetnek adományoztuk ezt a címet, amelyek lehetővé teszik, hogy ezen

telepek látogatásával a gyakorlatból meríthessenek tudást és tapasztalatot a jobbításon gondolkodó juhászok.

A mintatelep címet kapott tenyésztők és díjazottjaink Szövetségünk honlapján megtekinthetők és a jelen kiadványban megtalálható.

1996. évtől az évente megjelenő időszaki kiadványunkkal melynek 30. jubileumi számát a napokban tettük közé, valamint az 1999-től kiadott koskatalógussal, majd 2009-től kos-, bakkatalógussal mely 2018 évtől elektronikusan honlapunkon mindenki számára elérhető igyekszünk segíteni a tenyésztők információhoz jutását.

Az 1999. óta kiadásra kerülő falinaptárunkkal pedig tenyésztési döntéseikhez nyújtunk segítséget, valamint a naptáron található ételreceptekkel igyekszünk népszerűsíteni a juh és kecske termékek fogyasztását.

A 2000-től működő honlapunkon keresztül pedig igyekszünk naprakész információkat szolgáltatni az ágazat szereplői számára. 2020-tól évente megtalálható honlapunkon a Szövetségünk által tenyésztésben tartott valamennyi juh- és kecskefajta nőivarú egyedeinek rangsora.

A Szövetség az elmúlt harmincöt év során mindig fontosnak tartotta, hogy aktívan működjön közre és vegyen részt az állattenyésztés és az ágazatunkat segítő új szervezetek megalapításában és működtetésében. Ezt figyelembe véve 1992-ben beléptünk a Merinó Világszövetségbe, melynek napjainkig is aktív tagjai vagyunk. 2002-ben Világszövetség megbízásából eredményes és sikeres merinó világkonferenciát szerveztünk. 1995. évben kezdeményezői voltunk a Magyar Állattenyésztők Szövetségének megalakulásának, melynek első ügyvezető igazgatója Szövetségünk ügyvezetője volt. 2019. évben pedig támogattuk és segítettük a Juh és Kecse Ágazati Szakmaközi Szervezet megalapítását, melynek 2020. március 12-én tagjai lettünk. Ezen túlmenően igyekszünk folyamatos, jó szakmai kapcsolatot fenntartani az ágazat szakigazgatásában résztvevő állami és társadalmi szervezetekkel.

Napjainkban a rendes tagjaink létszáma 459, akik 33 juh- és 5 kecskefajta tenyésztenek, mintegy 56.500 juh és 1.900 kecske törzskönyvezett nőivarú létszámmal, illetve több mint 2063 árutermelő társult juh és kecske tartó tag is csatlakozott a szövetséghez, akik a hazai juh és kecske állomány több mint 2/3-át tartják, de összesen mintegy 8300 juh- és 1000 kecsketartóval vagyunk napi munkakapcsolatban.

A Szövetség a hazai kiskérődző ágazat legnagyobb tenyésztői társadalmi érdekvédelmi és szakmai szervezete, amely teljeskörűen minden fórumon képviseli a hazai juh- és kecsketartók érdekeit, foglalkozik az ágazat stratégiai kérdéseivel.

Megalakulásunk 35. évfordulója alkalmával köszönet illeti meg az alapítókat és az évtizedek során a szervezet életében és működtetésében részt vállaló valamennyi személyt és szervezetet és a Szövetség munkatársait.

HAJDUK PÉTER

ügyvezető igazgató

Hajduk Péter

A SZÖVETSÉG TISZTSÉGVISELŐI AZ ELSŐ 35 ÉVBEN

Elnökök:

1991-1992
dr. Kováts György

1992-1996
dr. Mucsi Imre

1996-2008
dr. Fésüs László

2008-2024
dr. Horn Péter

2024-
Holló Mátyás

Tenyésztési alelnökök:

1996-2004
Zsemkó János

2004-2024
Juhász Pál

2024-2024
Földi Gyula

2024-
Győri Zsolt

Termelési/Gazdasági alelnökök:

1992-1996
Zsemkó János

1996-2004
Botos Lajos

2004-2008
Boda Mihály

2008-2024
Kiss György

2024-
Csomai Géza

Felügyelőbizottság elnökei:

1992-2000
Tari János

2000-2008
P. Szabó Károly

2008-
dr. Hetényi Tamás

Ügyvezető igazgatók:

1991-2026
Hajduk Péter

2026-
Hadik Balázs

Operatív igazgatók:

2012-2022
Bögréné Bodrogi Gabriella

2022-
Kirsching Ágnes

Igazgatóhelyettes:

2004-
Csát Géza

Tenyésztésvezetők:

1994-2023
dr. Sáfár László

2024-
Lévai András

Gazdasági vezetők:

1995-2004
dr. Egri Pálné

2004-
Deák Györgyi

Régióvezetők:

2001-2006
Németh István

2001-2016
Englertné Miluczky Klára

2001-2017
Kádas Antal

2016-
Balogh Tibor

2003-
Barna Miklós

2016-
Benkó Tibor

2006-
Csillak Tamás

2016-
Holló Krisztián

2018-
Papp László

2016-
Osvai Péter

2016-
Szabó Sándor

A SZÖVETSÉG DÍJAZOTTJAI

Dr. Schandl József tenyésztési díj

A Szövetség azon természetes személyek részére adományozza, akik a Magyarországi Juhtenyésztés fejlődéséhez, jobbításához tenyésztői munkájukkal, tenyésztési eredményeikkel kiemelkedő módon hozzájárultak.

A díj odaítéléséről az Elnökség dönt. A díszoklevél mellé képzőművész által készített sorszámozott körplasztikát kap a kitüntetett.

1994. dr. Veress László,

1995. Kádas Antal,

1996. Sebők Mihály,

1997. Lédeczi Benő

1998. Zsemkó János

1999. dr. Sáfár László

2000. id. Nagy Imre

2001. Zaveczky Sándor

2002. Kiss Gyula

2003. Tisch József (posztumusz)

2004. Tari János

2005. Juhász Pál

2006. Kasza Sándor

2007. Hudi János

2008. Bogárdi Béla

2009. Nagy László

2010. Szikszai István

2011. Hajnal János

2012. dr. Gergátz Elemér

2013. dr. Pászthy György

2014. Opauszki János

2015. Sipos Ede

2016. Hajduk Péter

2017. id. Erdei János

2018. Székely Pál

2019. Szűcs Ferenc

2021. Földi Gyula

2022. **Bognár Ferenc**

2023. **Holló Mátyás**

2024. **Szabó Zoltán**

2025. **Papp József**

Az Év Tenyésztője díj/Sebők Mihály juhtenyésztési díj az Év Tenyésztője részére

A Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség és a Kaposvári Egyetem Agrár- és Környezettudományi Kara azon természetes személyek részére adományozza, akik a díj odaítélését megelőző években kiemelkedő kiállítási eredményeket értek el és/vagy tenyésztésükben magas színvonalú tenyésztői munkát végeztek és kiváló tenyésztési eredményekkel rendelkeznek, amely példaértékű a tenyésztő társadalom számára. Az Év

Tenyésztője díj 2019-től kapta a „Sebők Mihály juhtenyésztési díj az Év Tenyésztője részére” nevet.

A díj odaítéléséről az Elnökség dönt. A díjazott a díszoklevéllel átadásakor kosfejjel díszített pecsétgyűrűt (hölgyek esetén aranyláncot báránymedállal) kap, és egy évig őrzője a vándordíjnak (merinó kosszobor). A vándordíj visszaadásakor pedig megkapja a vándordíj merinó szobor kicsinyített másolatát.

Zaveczy Sándor, Zsemkó János, Kádas Antal, Sebők Mihály, Kiss Gyula

Az első öt díjazott:

- 1995. Zaveczy Sándor
- 1996. Zsemkó János
- 1997. Sebők Mihály
- 1998. Kiss Gyula
- 1999. Kádas Antal

2000. Juhász Pál

2001. Bogárdi Béla

2002. Kasza Sándor

2003. Hudi János

2004. Hajnal János

2005. Tóth Lajos

2006. Nagy László

2007. Szűcs Ferenc

2008. Nagy István és Imre

2009. Szabó Károly

2010. Szabó Csaba

2011. Varga Imre

2012. Hulyák István

2013. Holló Mátyás

2014. Földi Gyula

2015. Vad Andrea

2016. Sebők Mihály

2017. Papp József

2018. Stropek László

2019. Harangi Sándor dr.

2021. Lajkó Levente

2022. Barcsik Gabriella

2023. Kozmér László

2024. Veres István,

2025. Minárovics Máté

Id. Tóth Imre díj

A Magyar Juhtenyésztő Szövetség és dr. Tóth Imre azon természetes személyek részére adományozza, akik a juhtörzskönyvezés elméleti kidolgozása, gyakorlati megvalósítása illetve irányítása területén kiemelkedő tevékenységet végeztek, s ezáltal a magyar juhtenyésztés fejlődéséhez, jobbításához munkájukkal jelentősen hozzájárultak,

A díjat dr. Tóth Imre és családja alapította 2001-ben, a Magyar Juhtenyésztő Szövetség fennállásának 10. évfordulója alkalmából.

A díj odaítéléséről dr. Tóth Imre vagy az általa kijelölt személy közreműködésével az Elnökség dönt,

a díj odaítélésénél a család jelenlévő képviselőjének minden esetben vétőjoga van. A díj átadására mindenkor az Alföldi Állattenyésztési Napok keretében történik.

A vándordíj egy márványlapra helyezett ezüst gyümölcsöstál, melyet id. dr. Tóth Imre kapott tiszteletdíjként az 1941. évi Országos Mezőgazdasági Kiállításon. A díjat dr. Tóth Imre és családja ajánlotta fel. A díj odaítélését díszoklevél tanúsítja.

2002. Oláh János

2003. Németh István

2004. Székely Pál

2005. Puska Lajos

2006. dr. Domanovszky Ádám

2007. Koppány Gábor

2008. Botos Lajos

2009. dr. Fésüs László

2010. Agárdiné Bogádi Magdolna

2011. Hajduk Péter

2012. Sebők Mihály

2013. Kádas Antal

2014. Hopka György

2015. dr. Sáfár László

2016. Kovács Béla

2017. Juhász Pál

2018. Englertné Miluczky Klára

2019. Eszterhai Csaba

2020. Kasza Sándor

2021. Kiss Gyula

2022. Bögréné Bodrogi Gabriella

2023. Nagy László

2024. Hajnal János

2025. Csát Géza

Kasza Sándor díj

A Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség és a Kasza család azon természetes személyek részére adományozza, akik a magyar merinó tenyésztésében kiemelkedő tevékenységet végeztek, s ezáltal a magyar merinó fajta fenntartásában, nemesítésében munkájukkal jelentősen hozzájárultak.

A díjat a Kasza család és az MJKSZ alapította 2024. évben, a magyar merinó fajtabejelentésének 30. évfordulója alkalmából. A díj odaítéléséről a Kasza család által kijelölt személy közreműködésével az elnökség dönt, a díj odaítélésénél a család jelenlévő képviselőjének minden esetben vétőjoga van. A díj átadására mindenkor a FARMER EXPO tenyészállat kiállításának keretében történik.

A díj Kasza Sándor portréjával díszített, gravírozott márvány lap, amelyet a Szövetség készített el minden évben. A díj odaítélését díszoklevél tanúsítja.

2024. Földesi Imre

2025. Nagy László

Konkoly Thege Sándor tenyésztésszervezési díj

A Magyar Juhtenyésztő Szövetség azon természetes személyek részére adományozza, akik a magyarországi juhtenyésztés, törzskönyvezés és ennek szervezeti kereteinek biztosításához munkájukkal kiemelkedő módon hozzájárultak.

A díj odaítéléséről az Elnökség dönt. A díszoklevél mellé képzőművész által készített sorszámozott körplasztikát kap a kitüntetett.

2013-tól állami díjként az agrárminiszter által adományozható szakmai elismerés, melyet olyan személyeknek ítélnék oda, akik kiemelkedő tevékenységet végeztek a mezőgazdaság, különösen az állattenyésztés vagy kapcsolódó szakterületek területén.

1994. Székely Pál

1995. dr. Kovács György

1996. Hajduk Péter

1997. Sándor István

1998. Botos Lajos

1998. dr. Öcsödi Gyula

1999. dr. Mucsi Imre

2000. Bögréné Bodrogi Gabriella

2001. dr. Demeter János

2002. dr. Baltay Mihály

2003. dr. Papócsi László

2004. Egyed Béla

2005. Szávay Gábor

2006. Boda Mihály

2007. dr. Fésüs László

2008. dr. Bodó Imre

2009. dr. Sáfár László

2010. dr. Zsilinszky László

2011. Fekete Balázs

2012. Dunka Béla

BEMUTATÓ MINTATELEPEK

A Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség Elnökségének döntése alapján ezt a címet az a gazdálkodó kaphatja meg, aki a napi munkája során kimagasló tenyésztői munka mellett iránymutatóan alkalmazza a legújabb technológiákat és példamutatóan betartja a jogszabályi előírásokat, valamint a tenyészetét mintaértékű rend és tisztaság jellemzi. A díjat a Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség a húszéves jubileumi küldöttközgyűlés alkalmából alapította 2011-ben, azóta 12-en kapták meg e címet.

Jelenleg működő bemutató mintatelepeink:

NÉV	CÍM	ÉV
Apró Mihály	2220 Vecsés, Kossuth L. u. 20/A.	2011
Kasza Sándor	3374 Dormánd, István út 22.	2018
Biswurm Sándor	7935 Csebény, Fő u. 55.	2012
Földi Gyula	3143 Mátranovák, Bocskai u. 21.	2012
Golf-Szelid BT. - Bévárdi Pál	6328 Dunapataj, Petőfi S. u. 10.	2012
Gudmon Lászlóné	6223 Soltszentimre, Tanya 84.	2012
Imár Bt. - Csomai Géza	8445 Városlőd, Ruder major	2012
Sebők Mihály	2747 Törtel, Ceglédi u. 61.	2011
Papp József Kft.	5820 Mezőhegyes, Kölcsey u. 1/a.	2017
Teklovics Ákos	7936 Szentlászló, Kisszentlászló major 1.	2014
Agrowitt Kft.	2852 Kecskéd, Rákóczi u. 4/a.	2017

Kasza Sándor 1992. óta foglalkozik magyar merinó törzstenyésztéssel, amit halála után fia folytat, saját tenyésztési céljuk a szaporaság növelése. Több évtizedes tevékenysége kiválóan mutatja, hogy kitartó tenyésztői munkával el lehet érni magyar merinóval az éves 170%-os szaporulatot. Az ötszáz anyajuh ilyen szaporulattal megfelelő méret egy családi gazdaság számára. Az ivarzás szinkronizálással lehetőség nyílik arra, hogy tervezetten a gazdaságilag kedvező időszakokban szülessenek a bányók. Korszerű etetőberendezéseket, villanypásztoros legeltetési rendszert, válogató karámrendszert, körmözőkalodát alkalmaz, a körbálaetető is nagyban könnyíti munkáját, ezek a technológiai eszközök nagyon sok munkaórát takarítanak meg számukra. Klasszikus családi gazdálkodást folytatnak, minden családtag kiveszi a részét a napi munkából.

Apró Mihály gazdaságában céltudatos merinó tenyésztés folyik osztott/sűrített elletéssel. A legelőkertes tartás lehetővé teszi a munkaerő takarékos termelést, és az állatok biológiai állapotának megfelelő kezelést. A gazdálkodást segíti az országban először létesített juh vágópont, és a hulla/hulladék megsemmisítő. Klaszikus családi gazdálkodást folytatnak, minden családtag kiveszi a részét a napi munkából.

Földi Gyula 1996-2003. között magyar merinó törzstenyésztéssel foglalkozott, komoly eredményeket ért el, azonban tartási, takarmányozási, jövedelmezőségi okok miatt fajtaváltást hajtott végre.

2003-ban áttért a hortobágyi racka (fehér és fekete) és a gyimesi racka tenyésztésére a mátranováki „Faluhely major”-ban. A váltás sikeresnek bizonyult, megtalálta elképzelt számítását. Tenyésztői hitvallása, hogy őshonos fajtáinkkal a megfelelő extenzív tartásmód mellett ugyanolyan kiemelkedő (gazdasági) eredmények elérése lehetséges, mint a intenzív tartást igénylő fajtákkal és a legmodernebb technológiákkal. A ”megfelelő tartásmód” a helyi természeti adottságok és az ezekre épülő, illetve az évek során felhalmozott ismeretanyag társításából származó tartást jelent, legelőkertek kialakításával.

Az állattenyésztésen túl a major épületei és szolgáltatásai is természet- és hagyományközeli szellemiségben működnek, és várják a hasonló értékeket kereső vendégeket, a család minden tagjának összefogásával.

A **Gudmon Farmon** magyar merinó fajta törzstenyésztése, illetve az erre épülő árutermelés folyik. 1973-tól kezdte el Gudmon László építeni jelenlegi gazdaságának alapjait. Mindig merinó párti volt, ennek szellemében alakította magyar merinó törzstenyésztését 2004 óta. Arra törekedett, hogy az állatok számának növekedésével arányos területek is a gazdasághoz tartozzanak. Mindent az ésszerű költséghatékony gazdálkodás jellemez. Többször is végiggondolta, hogy milyen kiadásokon lehetne csökkenteni és mi az amit saját maguk is el tudnak végezni. Nem alkalmazott idegen munkaerőt, a munkát a család végzi. A gazdaság teljesen gépesített, körbála etetők, legelőkertek szolgálják a hatékony, munkaerő takarékos gazdálkodást. A gazdaság kialakításában és annak megfelelő szinten tartásában a család összetartó munkájának nagy szerepe volt, és Gudmon László halála után is folytatják a tenyésztői munkát.

A **Golf-Szelid Bt.** Dunapataj - Szelid pusztán található majorja egy régi tsz épület volt, mely semmilyen infrastruktúrával nem rendelkezett, de Bévárdi Pál tulajdonos 1998. óta folyamatos fejlesztéseket hajtott végre, melynek következtében napjainkra bevezették a vizet, a villamos áramot és korszerű út biztosítja a telep zavartalan működését. A tenyészetben 2001-ben kezdődött meg a törzskönyvezési munka, melynek eredményeképpen jelenleg mintegy 600 lacaune juh tenyésztése folyik, nagy genetikai értékű tenyészállatokat nevelnek. A telep körül legelőkerteket alakítottak ki, és a felújított épületekben pedig megtalálhatóak a legkorszerűbb technológiai berendezések, melyek a munkaerő hatékony kihasználását biztosítják (önetetők, önitatók, körbálaetető, mobil válogatókarám, körmöző kaloda). A megtermelt szálastakarmány elhelyezését, veszteség nélküli megóvását ponyvával borított, fedett tárolóhelyek biztosítják. A tenyészetben intenzív tejtermelés folyik, melyet az európai színvonalú, kétszer 24 állásos aknás fejési technológia tesz hatékonyabbá. A rendszer alkalmas az elektronikus jelölőeszközökkel ellátott egyedek fejésenként azonosítására, a termelt tejmennyiség rögzítésére és a termelés alapján történő takarmányadagolásra. A korszerű tenyésztési és tartástechnológia mellett a hagyományos paraszti gazdálkodás eszközeinek és épületeinek megőrzésére is nagy gondot fordítanak a majorban.

Biswurm Sándor tenyészetében 750 árutermelő anyajuhval folyik a bárány előállítás. A merinó típusú alapállomány termelési mutatóinak javítására lacaune és német húsmérinó tenyészállatokat használtak. Itt szintén egy elhanyagolt régi telep felújításával sikerült a juhtenyésztésre alapozott családi gazdálkodás alapjait megteremteni. Felújításra került a hodály illetve épült egy új faszerkezetes, többfunkciós épület (takarmánytárolás, nyírás, elletés). A környező legelőkön kialakításra kerültek a legelőkertek. Ezen a telepen is megtalálhatók a hatékony takarmányozást biztosító önetetők, önitatók, körbálaetetők, válogatókarám, körmöző kaloda. A megtermelt szálastakarmány biztonságos tárolását egy új építésű szénatároló szín is biztosítja. A tenyészetben különös gondot fordítanak a folyamatos és szakszerű körömápolásra, mely követendő példa lehet mindenki számára. Háromnaponként átnézik az állományt, és ha kezelésre szoruló egyedeket találnak, azt a körmöző kalodában rögtön kezelik. Minden egyes telepi bejárónál, a delelőhelyen és a hodályok előtt cukorgyári méziszap van lerakva, amelyen keresztül járnak az állatok. A legelőkertekben a szózó elé 2x2 méteres betontálcákat alakítottak ki, melyben klórmész, rézgalic, cinkszulfát és mész keveréke van. Ezeknek következtében teljes egészében megszűnt a termelést jelentősen befolyásoló büdössántság. A vagyonzásbiztonságot szolgálja, hogy a telepen a mai kor követelményeinek megfelelő új lakóépületben lakik a család egyik része, amelyből elektronikus biztonsági rendszer segítségével a telepen történő mozgásokat folyamatos figyelemmel lehet kísérni.

Az **IMÁR Bt. (Csomai Géza)** tenyészetében árutermelés folyik magyar merinó és német húsmerinó fajták felhasználásával. Az IMÁR Bt. 1994-ben alakult. Fő tevékenységük az állattenyésztés és a szántóföldi növénytermesztés. 6200 db anyajuh valamint 350 db mangalicasertés tartásával és tenyésztésével foglalkoznak. A mintegy 7000 db éves bárányszaporulatot termelői csoporton keresztül exportálják, a sertések nagy részét pedig Magyarországon értékesítik. Három telephellyel rendelkeznek a megyében, úgymint Városlőd Rúder major, amely a Bakony hegység festői környezetében helyezkedik el, itt 3050 db anyajuhot tartanak. Öcs Központi juhtelep, ahol 3150 db anyajuh található, valamint Nemesvámos-Vilmapusza, amely telephelyen történik a jerekenevelés, illetve ez a növénytermesztés központja is. Bérelt szántó és gyepterületeken gazdálkodnak. A szántóterületeken elsősorban gabona és olajos növényeket, valamint az állatok ellátásához szükséges lucerna és fűkeverékeket termesztnek. Átlagos foglalkoztatott létszámuk 28 fő, ebből 4 fő rendelkezik felsőfokú, 3 fő középfokú mezőgazdasági végzettséggel.

Sebők Mihályt és gazdálkodását talán be sem kellene mutatni, hiszen aki a juhtenyésztésben kicsit is jártas mindenki hallott Misi bácsiról, így hívta őt mindenki. A Szövetség alapító tagja, a közösségi élet aktív szereplője volt. Több mint 50 éven keresztül foglalkozott juhtartással, a gyerekkorában tanult gyakorlati ismereteket szakképesítésekkel egészítette ki. Három fajta tenyésztésével foglalkozott: a magyar merinó, német húsmerinó és a német feketefejú fajtákkal. Mindhárom fajta esetében kiemelkedő tenyésztői munkát végzett. 1988. óta építette saját gazdaságát, melyet fokozatosan anyagi lehetőségeihez mérten folyamatosan fejlesztett.

A juhtenyésztés mellett növénytermesztéssel is elkezdtek foglalkozni. Elsősorban a takarmány előállítás a fő cél. Ez mellett ipari növények termesztésével is foglalkoznak. Családi gazdaságában kilencen vesznek részt. A fejlesztések során bekötő utat és elektromos villanyhálózatot, vagyónvédelmi rendszert épített ki. A juhhodályokat és a takarmánytárolót saját elképzelései alapján építette meg. A legutóbbi fejlesztés keretében 2013-ban pedig egy korszerűbb irodaépülettel bővült a telep. juhtenyésztésben mind a három populációból a tenyészállat előállítás a fő cél. Sebők Mihály 2018. évi halála után felesége Sebők Mihályné, fia Sebők Mihály és unokája Minárovics Máté folytatja a tenyésztői munkát.

Papp József édesapja halála után 1997-ben 33 anyajuhval kezdte meg a tenyésztést, kezdetben Nagylakon tartotta a juhokat, nyáron a kendergyár kazalozó területén legeltették, télen egy szalmatetősupában teleltették. Ilyen körülmények között is sikerült állományt 2005-re 250 darab anyajuhra növelni, és törzstenyészetet kialakítani. A tartási körülményekben óriási változás akkor történt, amikor 2005-ben Mezőhegyesen sikerült vásárolni egy lepusztult állattartó telepet. Azóta a teleltetés mindig itt történik (december közepétől április közepéig) a legeltetés pedig a régi helyünkön a Nagylaki Kendergyár területén. Érdekesség, hogy a kihajtás és a behajtás mindig „lábon” történik.

A Mezőhegyesi telep felújítását folyamatosan végezte, természetesen úgy, ahogy anyagi lehetőségek megengedték. 2014-ben sikeresen pályázott az ÁTK IV.-es telep korszerűsítésre, ennek keretében sikerült az összes palatetőt lecserélni, korszerűsíteni az istállókat, felújítani a szociális épületet. A következetes és kitartó munka eredményeképpen az ország egyik legnagyobb őshonos cigája törzstenyésze van a tulajdonában.

A telepen folyó szakmai munka elismerése az a tény is, hogy 2012 óta a Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség cigája kosnevelő telepeként is működik, amelyben évente körülbelül 50 db kosbárányt nevel fel, hogy azokat egyéves korukban egy árverés keretében eljuttassák a tenyésztőkhöz.

Teklovics Ákos családja régóta foglalkozik állattartással ezen belül juh és kecske tartásával és tenyésztésével. Kecskéből búr fajtájú tenyészállatokat tartanak. Juhból Ile de France-t, illetve BMC fajtájú tenyészállatokat. Az elmúlt években aktív és rendszeres résztvevői voltak a mezőgazdasági kiállításoknak, ahol jó eredményt értek el a kiállított egyedek.

A gazdaság Baranya megyében a Zselic lábánál található. A gazdaság kialakításánál elsődleges szempont volt, hogy a legelők a telepről közvetlen megközelíthetők legyenek. A terület földrajzi adottságai lehetővé tették, hogy mára egy több száz hektáros villanypásztorral határolt legelőkert rendszert alakítsanak ki. A kerítések segítenek, hogy az állatokat az év nagy részében a legelőn tartsák, szükség szerinti széna kiegészítéssel, pásztor alkalmazása nélkül. Ennek több előnye is van. Az egyik, hogy az állatok legeltetésére szinte lehetetlen megbízható munkaerőt találni, illetve szükség sincs rá, a villanypásztor létesítése hosszú távon gazdaságossá válik. Az épített kerítés további előnye, hogy az állatok igényük szerint legelhetnek és védelmet nyújt a kóbor kutya és a sakál kártétele ellen.

A kialakított válogatófolyosó és a beleépített léptető fontos a munkához és az állatok egészségének megőrzéséhez. A téli kiegészítő takarmányozás során nagy előnyt jelentenek a körbála etetők, mivel nem kell naponta tölteni és az állatok sem tudják letaposni a szénát. A gazdaság teljes takarmány szükségletét saját ma-

guk állítják elő, így biztosak lehetnek benne, hogy az állatok kifogástalan minőségű takarmányt fogyasztanak egész évben. Az évek óta jól bevált bálatakaró védi a szénát az időjárástól. A gazdaság állatállományához tartozik egy 900 db anyajuhból álló árutermelő állomány is, mely szaporulatának nagy részét vágóbáránnyként értékesítik. A nyáj évente egyszer ellik. Nagy figyelmet fordítanak az ikerelés növelésére, átlagosan 1,4-1,5 bárányt választanak anyánként. Fontos a jó minőségű nyalósó biztosítása is, ami mindig előttük van.

A korábban, sok évig elhanyagolt bokros legelők kitisztításához szükség volt egy kecskeállomány beszerzésére. A kecskék az évek alatt nagyban hozzájárultak a legelők mai kultúrállapotának kialakításához. A kétkedőknek szívesen bemutatják a kecske ilyen irányú hasznos tevékenységét. További hasznot hoz, hogy saját gidáik után felnevelik az arra szoruló bárányokat is.

Az **Agrowitt Kft.** alapítója Wittmann Antal 1996-ban mindössze 40 db merinó jellegű anyajuhval kezdte a juhtartás. A család eltökélt célja volt, hogy gazdaságos szintre növeljék az anyajuh létszámot, hozzáigazítva a ma már 140 hektáros legelőterülethez, és az állatok abraktakarmány igényét kielégítő szántó területhez. A gazdaságra a több lábbon állás a jellemző mivel a juhtartás mellett növénytermesztés és broiler csirkehizlalás is folyik. A piaci viszonyok nem mindig kedvezőek a juh ágazatban a család mégis az előremenekülést választva folyamatosan növeli a létszámot, amely ma már meghaladja az 1100 anyajuhot. A létszám növelését, illetve a selejtezésből adódó visszapótlást korábban vásárolt állományokból oldották meg, azonban ma már kizárólag saját állományból való neveléssel történik.

Német húsmerinó és lacaune fajtájú kosok felváltva történő szisztematikus használatával kialakult egy jó báránynevelő anyai vonal, és a végtermék bárányokra is jellemző a nagyfokú genetikai homogenitás, amely a mai piaci viszonyok mellett elengedhetetlen. Sűrített elletésben, ősszel és kora tavasszal is születnek bárányok. A létszám növekedése maga után vonta a tartástechnológia fejlődését. Megépült két faszkeretű hodály melynek falait az évek során téglával váltották ki, számolva az ezer feletti anyalétszámmal. Kihasználva a pályázati lehetőségeket, az épületek hosszanti oldalára az elmúlt években kialakításra kerültek fedett etetőterek, melyeken a szalastakarmányt körbála etetőkből etetik.

A munkaerőigény csökkentése érdekében műanyag toronysilókat helyeztek el az istálló mellett és onnan csigásbehordó segítségével a báránytáp az önetetőbe kerül, ahol az állatok ad libitum fogyaszthatják a takarmányt. Ezen kívül válogató folyosó (stabil és mobil) könnyíti meg az állatok egyedi kezelését külső-belső élős-

ködök elleni védekezést. Ebben a juhászatban felismerték, hogy a régi jól bevált technológiai elemek jól megférnek a mai korszerű megoldásokkal és ezáltal hozzájárulnak a gazdaság hatékonyabb működéséhez, az amúgy is szűkös munkaerő kiváltásához.

KIÁLLÍTÁSOK

A Szövetség megalakulásától kezdve nagy figyelmet fordított a tenyésztői munka népszerűsítésére és bemutatására.

Az **Alföldi Állattenyésztési Napokat** 1994-től rendezik meg Hódmezővásárhelyen, kezdetben szeptemberben, majd 1996-tól tavasszal. A Szövetség kezdettől fogva, 1994-től vesz részt tenyészállatokkal a rendezvényen. 2002-től e kiállítás keretében adjuk át a Szövetség Tóth Imre díját. A kiállításához kapcsolódóan rendeztük meg a Szent György napi juhászversenyeket, illetve ennek utódját a **Szent György napi Juhásztalálkozókat**. Kos árverések, nyíróversenyek, főzőversenyek, technológiai bemutatók színesítették a programokat. 2002-ben a Merinó Világkonferenciát Szövetségünk szervezte, a konferenciához csatlakozó szakmai túra utolsó állomása Hódmezővásárhely volt, ahol a résztvevők két napot töltöttek a kiállításon. Ennek alkalmával a kiállítás juhtenyésztési nagydíját a Merinó Világszövetség elnöke, Stuart Beveridge adta át.

Legszebbek bírálata

Nagydíj 2002. Stuart Beveridge, Sebők Mihály, dr. Fésüs László

Szövetségi sátor

Látogatók

Nyíróverseny

Kos árverés

Nagydíjasok fája

Szintén 1994-től veszünk részt a kaposvári kiállításokon. 1994-ben Szövetségünk és a MATE Kaposvári Campus (akkor Pannon Agrártudományi Egyetem) szervezte meg először a **Szent Mihály napi Bemutatót és Fórumot**. A Fedeles Lovardában mutatták be juhtenyésztőink tenyészállataikat. E rendezvényből fejlődött ki a **Pannon Állattenyésztési Napok**, amelyen már a többi állatfaj is szerepelt (1998-2005 között). 2006-tól **Kaposvári Állattenyésztési Napok (KÁN)** keretében rendezték a tenyészállat kiállításokat. Mind a Pannon, mind a Kaposvári Állattenyésztési Napokon megrendeztük a Szent Mihály napi Fórumot a juhtenyésztők részére.

1994 Fórum meghívó

Ennek keretében kerültek átadásra a Magyar Juh-tenyésztő Szövetség által alapított díjak: a „Schandl József” tenyésztési díj és a „Konkoly Thege Sándor” tenyészteszt szervezési díj.

2001-2007. között fotópályázatot hirdetett meg a Szövetség, melyek díjnyertes képeit szintén Szent Mihály napi rendezvényünkön mutattuk be fotó-kiállítás keretében.

Fotókiállítás

Bemutató a lovardában

Kiállítási csoportok

Szövetség standja

Fajtabemutató

Fórum

A Farmer-Expón jelentünk meg legkésőbb. Az első Farmer-Expo kiállításon 1994-ben csak sertés bemutató volt, a következő évben szarvasmarhák is szerepeltek, 1996-ban a baromfi bemutatóval bővült a rendezvény, majd 1997-ben a lovakkal és 1998-ban szerepeltek először a Szövetség tenyésztői állataikkal. 2024. óta itt adják át a Szövetség Kasza Sándor díját. A kiállítás ideje alatt többször tartottak továbbképzést juhtenyésztőknek.

Kiállítótér

Lacaune csoport

Legszebb anyakecske 2010

Felvezetés a fajtabemutatóra

Legszebb jerke 2009

Díjkiosztó

Dijazottak 2018

Továbbképzés 2016

Az elmúlt harmincöt évben tíz OMÉK-on vettünk részt, ahol tenyésztőink több esetben az állattenyésztés nagydíját is elnyerték. A sikeres szereplés annak is be tudható, hogy az állatok előkészítése több hónappal a kiállítás előtt megkezdődött, kijelölésük két lépcsőben alapos előzetes bírálat alapján történt.

OMÉK rendezése esetén sokszor elmaradt a Farmer-Expo illetve a Pannon/Kaposvári Állattenyésztési Napok, így esetenként itt adtuk át a Schandl, a Konkoly Thege díj illetve az „Év Tenyésztője” vándordíjat.

Az OMÉK-ok alkalmával tudtuk több alkalommal bemutatni az összes hazánkban tenyésztett juh- és kecskefajtát, emellett nyírási, fejési, sajtkészítési bemutatókat tartottunk. A juh és kecske termékeket ismertetőkkel, kóstoltatással népszerűsítettük. Népszerű volt az elsősorban a gyermekek szórakoztatása céljából épített „ugrálóvár”, amelyben a kecskéket simogatni és etetni lehetett.

Három OMÉK-en meghívtuk nyugdíjas kollégáinkat beszélgetésre, illetve hogy megmutassuk nekik a jelenlegi tenyésztési eredményeket, melyek részben az ő korábbi munkájuk eredménye.

A 76. OMÉK Állattenyésztési díját a Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség kapta 2013-ban, a szövetség által kidolgozott törzskönyvezési (származási és teljesítményvizsgálati) rendszeréért.

Kiállítótér

MJKSZ stand

77 OMÉK

Bírálat

MJKSZ stand

Ismerkedés

Fejési bemutató

Ugrálóvár

Sajtkészítési bemutató

A stáb

76 OMÉK Állattenyésztési díj

RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

1991. április 25-én Üllőn 55 juhtenyésztő részvételével megalakult a Juh Törzstenyésztők Országos Egyesülete Székely Pál szervezésével. Első elnöke dr. Kováts György volt.

1991. december 29-én a Földművelésügyi Minisztériumtól megbízást kapott a szervezet a fajtafenntartási és törzskönyvezési munkák végzésére.

1992. május 14-től Magyar Juhtenyésztők és Juhtenyésztő Egyesületek Szövetsége néven működött tovább.

1995. július 3-án, dr. Mucsi Imre elnöksége idején kapta meg a Szövetség a juh tenyésztőszervezeti elismerést.

1996. június 12-én újabb névváltoztatás után, mint Magyar Juhtenyésztők és Juhtenyésztő Szervezetek Szövetsége működött tovább szervezetünk dr. Fésüs László elnökletével, 12 éven keresztül.

2000. június 9-én miniszteri rendelet juhos ENAR feladatokat telepít a Szövetséghez.

2008. január 1-én miniszteri rendelet kecske jelölési és nyilvántartási feladatokat telepít a Szövetséghez.

2008. június 5-től dr. Horn Péter elnökletével működik tovább a szervezet 16 éven át.

2008. december 15-én a Szövetség tevékenysége kibővült a kecske fajták törzskönyvezésével és az új neve Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetségre változott.

2010. április 20-án kapta meg a Szövetség a kecske tenyésztőszervezeti elismerést.

2011. április 28-án kezdetét vette a bemutató mintatelepi program.

2011. június 1-én központi apaállat-nevelés elindítása az őshonos és veszélyeztetett fajták körében.

2013. szeptember 18-án 76. OMÉK állattenyésztési díját nyeri az MJKSZ törzskönyvezési rendszere.

2014. szeptember 9-én „juhászképzés” indítása három egyetemmel közösen.

2016. április 25-én Herceghalomban 25. éves Jubileumi Közgyűlés. Nemzeti támogatás keretében kezdetét veszi a napjainkban is működő Tenyészkos és bak támogatás.

2019. szeptember 27-én a 79. OMÉK keretében megalakult a Juh és Kecske Ágazatért Egyesület, melynek termelői, tenyésztői képviselőiben Szövetségünk tagként lépett be.

2022. július 1-vel Elindul a Szövetség kezdeményezésre a napjainkban is működő „Kiskérődző Állatjóléti támogatás”.

2024. június 11-től Holló Mátyás uszodi tenyésztő elnökletével folytatja munkáját a Szövetség. Megalakultak és megkezdték működésüket az első fajtaklubok.

2025. évben megkezdődött a szervezet új informatikai rendszerének az Információs Nyilvántartási és Tenyésztési Rendszer (ITR) tervezése és fejlesztési munkája, mely várhatóan 2028 évtől teljesen új korszerű XXI. századi alapokra helyezi majd, mind a tenyésztés, mind pedig az ENAR feladatok végzését, működtetését.

2026. április 24 -én Herceghalomban megtartásra kerül a Szövetség 35. éves Jubileumi Emlékülése. Rendes tag: 459; Társult tag: 2063; Tiszteletbeli tag: 3; Pártoló tag: 5

Az év elején elindult az MJKSZ webes ügyfélportár szolgáltatása, melynek használatával a tenyésztők krotália és nyomtatvány rendelést tudnak kezdeményezni.

I love juh

Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség
1134 Budapest, Lőportár u. 16. · Levélcím: 1242 Budapest, Pf. 365.
<http://mjksz.hu>